

[P-087]

Çocukluk Çağı İlaç Allerjilerinde Tanısal Değerlendirme ve Risk Faktörlerinin Belirlenmesi

Mevhibe Gülen Uyaniker¹, Tuğba Arıkoğlu², Sehra Birgül Tüfekçi², İlder Helvacı³, Semanur Kuyucu²

¹Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Mersin

²Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Allerji ve İmmunoloji Bilim Dalı, Mersin

³Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Mersin

İlaç aşırı duyarlılık reaksiyonları günlük klinik pratikte sık karşılaşılan bir problemdir. Bu çalışma ile ilaç aşırı duyarlılığı şüphesiyle başvuran ya da değerlendirilen çocuklarda standart bir tanısal protokol uygulanarak gerçek ilaç allerji sıklığının ve ilaç allerjilerinde risk faktörlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Çalışmaya Mayıs 2009 ve Mart 2011 tarihleri arasında Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatri Anabilim Dalı polikliniklerinde görülüp ilaç allerjisi şüphesi bildirilen olgular alınmıştır. Ani tip reaksiyon öyküsüyle başvuran olgular erken okuma prik / intradermal testler ve ilaç provokasyon testleriyle, ani olmayan tip reaksiyon öyküsüyle başvuran olgulara yama test, erken ve geç okuma prik / intradermal testler ve ilaç provokasyon testleriyle değerlendirilmiştir.

Çalışmamızda başlıca antibiyotikler, analjezik-antipiretikler ve antiepileptikler olmak üzere ilaçlara aşırı duyarlılık şüphesi olan 8 ay-17 yaş arasında 97 çocuk değerlendirilmiştir. Çocukların %26,8 atopik olarak değerlendirilmiştir, %22,7'sinde ailede ilaç allerji öyküsü vardır. Olguların % 53,9'u ani tip reaksiyonla,% 46,1'i ani olmayan tip reaksiyonla başvurmuştur. 31 olguda (%29.8) antibiyotik, 12 olguda (%21.1) analjezik, 3 olguda (%30) antiepileptik alerjisi testlerle kanıtlanmıştır (Tablo 1). Risk faktörleri için multivaryans analizi yapıldığında yaş, cinsiyet, bireysel atopi, ailede atopi ile kanıtlanmış ilaç allerjisi arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$). Ailede ilaç allerjisi öyküsü ve hastanın öyküsünün kuvvetli olması ile kanıtlanmış ilaç allerjileri arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p=0,007$, $p=0,028$).

Sonuç olarak, ilaç allerjisi şüphesiyle başvuran çocuk hastaların çoğunluğunda ilaç allerjileri uygun testlerle dışlanabilmektedir. İlaç başlanan tüm hastalarda bireysel ilaç allerjisi öyküsü dışında ailede ilaç allerjisi öyküsünün de mutlaka sorgulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ani tip reaksiyonlar, ani olmayan tip reaksiyonlar, İlaç allerjisi, risk faktörleri

Tablo 1. Ani ve ani olmayan reaksiyon tiplerine göre tüm ilaçların test sonuçları

Reaksiyon	Ani	tip	reaksiyonlar	Ani	olmayan	tip	reaksiyonlar	Bütün reaksiyonlar
	DPT/IDT erken okuma	Prov. test	Kanıtlanmış allerji	Yama test	DPT/IDT erken ve geç okuma	Prov. test	Kanıtlanmış allerji	Kanıtlanmış toplam allerji
Antibiyotikler	14/55 (25,5)	5/35 (14,3)	19/55 (34,5)	0/33 (0)	7/43 (16,3)	5/32 (15,6)	18/54 (33,3)	31/104 (29,8)
Analjezikler	3/15 (20)	8/36 (22,2)	11/40 (27,5)	0/17 (0)	0/17 (0)	1/17 (5,9)	1/17 (5,9)	12/57 (21,1)
Antiepileptikler	-	-	-	1/10 (10)	-	2/8 (25)	3/10 (30)	3/10 (30)
Genel/lokal anestezikler	1/2(50)	0/1(0)	1/2(50)	-	-	-	-	1/2(50)
Antihistaminikler	-	1/1(100)	1/1(100)	0/1(0)	-	0/2(0)	0/2(0)	1/2(50)
İmmün baskılayıcılar	0/1(0)	0/1(0)	0/1(0)	0/2(0)	1/2(50)	0/1(0)	1/2(50)	1/3 (33,3)
Mukolitikler	-	-	-	0/2(0)	0/1(0)	0/2(0)	0/2(0)	0/2(0)

*Sonuçlar test pozitif olgu/test yapılan olgu sayısı (%) olarak verilmiştir.